

состояния сельскохозяйственных товаропроизводителей. Аналогичная ситуация имеет место с обеспеченностью тракторами, комбайнами, другой сельскохозяйственной техникой. Нагрузка зерновых на один зерноуборочный комбайн составляет 490 га, что ведет к большим потерям урожая. Инновационные достижения в животноводстве также связаны с импортом дорогостоящей племенной продукции. В условиях недостаточной финансовой обеспеченности в сельскохозяйственное производство активно начал проникать промышленный, торговый, финансовый капитал. Концентрируя у себя через холдинги, корпорации, другие фирмы посевы наиболее ликвидных культур – зерновых, подсолнечника, сои, рапса, их хранение и переработку интеграторы имеют больше возможностей выхода на конечного потребителя внутреннего и внешнего рынков и более эффективного регулирования ценовых вопросов в своих интересах. По отношению к сельским товаропроизводителям со стороны интегрированных структур в большей мере используется иерархический подход, который ограничивает применение рыночных механизмов и прежде всего цен в интересах агроформирований. При выборе стратегических направлений развития сельскохозяйственным предприятиям необходимо более полно учитывать весь комплекс факторов, связанных с требованиями рыночного механизма, иерархического подхода, ролью собственности.

## **РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЯМИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ**

*Валетенко В.В., аспірант\*,  
Харківський національний технічний університет  
сільського господарства імені Петра Василенка*

Інноваційний розвиток вимагає необхідного інвестування, в той час як стимулювання інвестиційної діяльності має розглядатися в контексті загального інноваційного вектора стратегічного розвитку держави. Основною умовою досягнення довготривалих, позитивних темпів економічного зростання, як реального сектора економіки, так і окремих підприємств, є активна інноваційна та інвестиційна діяльність. Зважаючи на те, що активізація інноваційно-інвестиційної

---

\* Науковий керівник – Красноруцький О.О. к.е.н., доцент

діяльності належить до системних питань макроекономічного розвитку, вирішення яких має здійснюватися насамперед на державному рівні, - дослідження теоретичних і практичних питань формування державної інноваційно-інвестиційної політики становить важливу проблему в сучасній науці.

У сучасних умовах кожне підприємство зацікавлене в забезпеченні конкурентних переваг за рахунок технологічного рівня виробництва продукції, а тому самостійно намагається забезпечувати динамічний його розвиток. Однак самостійно підтримувати необхідні темпи розвитку технологій більшість українських підприємств не в змозі з наступних причин: 1. Розрив між технологічним станом розвинених країн світу та України є досить істотним, оскільки економіка держави, яка після розпаду СРСР децю пододала кризові явища, знаходиться в ролі "наздоганяючої" і не має достатніх інвестиційних ресурсів, а "технологічну прірву" складно подолати навіть фінансово забезпеченій системі. 2. Збитковість підприємств. Самостійно забезпечити достатній рівень фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР) окремо взяте підприємство не в змозі. 3. Більшість українських підприємств знаходяться на етапі структурної перебудови та пошуку шляхів підвищення продуктивності виробництва і поліпшення конкурентоспроможності продукції. 4. Підприємство є складовою частиною системи обмінних, конкурентних та коопераційних зв'язків, а отже, не одне, а вже ряд підприємств технологічного ланцюга потребують забезпечення та узгодження інноваційного розвитку. 5. Конкурувати з іноземними підприємствами за умов отримання ними різноманітної допомоги з боку держави фактично неможливо - необхідна чітка стратегія ліквідації відставання в інноваційній сфері. Роль держави в розвинутих країнах світу полягає у використанні цілого ряду форм стимулювання розвитку виробництва, експорту, інноваційної діяльності. Наразі для мінімізації присутності іноземних конкурентів на внутрішньому ринку потрібна політика протекціонізму. 6. Існує об'єктивна проблема спрямування ринкового механізму розвитку на інноваційний шлях. Зважаючи на той факт, що де-факто ринкові відносини в Україні все ще перебувають у стадії розвитку, виникає необхідність налагодження системи відбору ефективних інноваційних проектів відповідно до загальнонаціональної стратегії.

За таких умов важливим є посилення державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності, формування державної політики у цій сфері. Все це свідчить про необхідність розробки комплексних

заходів переходу до інноваційно-інвестиційної моделі розвитку, які доцільно гармонізувати з державною інноваційно-інвестиційною політикою. Важливим механізмом забезпечення інноваційно спрямованої промислової політики є визначення пріоритетів стратегічного розвитку країни, які повинні врахувати загальне підвищення рівня науки, техніки, виробництва.

Стратегічною метою інноваційно-інвестиційної політики України повинно стати забезпечення позитивної економічної динаміки за рахунок використання комплексу "інвестиції-інновації", формування внутрішніх інноваційно-інвестиційних механізмів саморозвитку національної економіки. До першочергових завдань слід віднести: створення сприятливого інвестиційного клімату та відокремлення корупційної складової інвестиційних процесів; припинення витoku внутрішніх інвестиційних ресурсів, а також створення умов для їх нарощування, стимулювання припливу іноземних інвестицій; стимулювання розвитку науки і освіти в комплексі з розвитком виробництва, адаптування наукових розробок до нагальних потреб виробництва; створення механізму кредитування комплексного інноваційного розвитку, при якому будуть кредитуватись суміжні сфери виробництва, що дасть змогу нівелювати втрати від різниці потенціалів галузей; контролювати на державному рівні і встановити відповідальність за невиконання інвесторами, яким надані різноманітні пільги, умов інноваційного розвитку. залучати зовнішні кредитні ресурси тільки для використання їх у інноваційному виробництві; налагодити практику державних закупівель лише відчизняної продукції; закріпити за найбільш прибутковими галузями виробництва профільні науково-дослідні інститути, для всебічного інвестування в інноваційні наукові розробки та винаходи; на державному рівні встановити податковий збір на реалізацію імпортованої продукції, і відрахування з цього збору направити на розвиток власних інновацій, що дасть змогу конкурувати продукції власного виробництва і розвивати за рахунок імпорту наукові розробки та винаходи; стимулювати перехід від частково-сировинного експорту до експорту кінцевої продукції, що дасть змогу зосередити кошти та інноваційні розробки всередині країни;

Отже, управління інвестиціями має розглядатися не тільки у зв'язку зі стратегією підприємства, а опосередковано через неї враховувати всі значимі чинники його ринкового позиціонування, зокрема економічну ефективність обраного напрямку бізнес-активності та конкурентоспроможність продукції. В свою чергу, досягнення адекватних завданням розширеного відтворення рівнів

ефективності та конкурентоспроможності можливе лише в рамках науково обгрутованої імплементації інноваційно-інвестиційної моделі розвитку суб'єктів економічних відносин. Реалізація ж останньої вимагає всебічного наукового пророблення на всіх рівнях управління економічними системами.

## **ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

*Грідін О.В., ст. викладач,  
Чернікова С.М., Рудик М.А., студентки\*,  
Харківський національний технічний університет  
сільського господарства імені Петра Василенка*

Агропромисловий комплекс (АПК) України є цілісною, але, в той же час, надскладною народногосподарською системою взаємопов'язаних між собою галузей, об'єднаних у єдине ціле з метою виробництва для задоволення потреб населення продовольчої продукції та забезпечення сільськогосподарською сировиною переробних галузей промисловості.

Агропромислова інтеграція обумовила появу агропромислового комплексу, який за своєю структурою – складна виробнича система, сферами діяльності якої є: виробництво засобів виробництва; сільське господарство; лісове та водне господарство; переробка сільськогосподарської сировини; виробнича та соціальна інфраструктури.

В умовах поглиблення процесів глобалізації в світовій економіці роль та значення державного регулювання набуває першочергового значення та потребує посиленої уваги. Державне регулювання діяльності АПК повинне спрямовуватись на: забезпечення населення продуктами харчування, а переробних галузей промисловості – сировиною; збільшення експортного потенціалу галузей АПК; розв'язання соціальних, культурно-побутових проблем тощо. Сутність державного регулювання АПК, в умовах функціонування ринкової економіки, полягає в аграрній політиці держави, яка виявляється у: проведенні земельної реформи; сприянні розвиткові різних форм власності на землю; лібералізації управління у сільському господарстві; сприянні розвиткові конкуренції; розробці й реалізації цільових

---

\* Науковий керівник – Грідін О.В., ст. викладач